

‘Από κείνη την ημέρα περνούσα της περισσότερες ώρες μου στις ανθώνες. Έγιναν φίλες μου ή πεταλούδες και τα πουλιά συνείθισαν τη συντροφιά μου.

Κι’ όταν ή αδιαφορία μου για τη ζωή ξεσπούσε σε κλάμματα, έμαζεύονταν τριγύρω μου με διπλωμένες της φτερούγες κι’ έπιναν τα δάκρυά μου. ‘Ός που έπεφτε βαρύ το βράδυ, κι’ έφευγαν για να ξανάρθουν την αύγή.

‘Ό, καμμιά συντροφιά δεν μπορεί να κρατήσει πάρα από μιάν ώρισμένη στιγμή. Και μόνο ή αγάπη για τα ‘Όρατα έσα αισθανόμαστε μ’α συντροφεύει πάντα, που έως και να μην είναι τέλεια αγάπη. Μ’α και σαν δονατό μαγνήτισμα, για ψυχές συγγενικές που τραβούν με μ’α τον ίδιο δρόμο...

Σαν έφθανα σ’ αυτήν την αναγνώρισι με τα τριγύρω, μου έρχόταν να δώσω τα χέρια σ’ης οικίες, στα πάντα. Και να είπω κι’ εγώ την ιστορία μου, πο, χωρίς άλλα, θάταν πολύ θλιβερότερη απ’ των λουλουδιών την ιστορία....

(‘Ακολουθεί)

...

Η ΑΥΛΗ ΤΟΥ ΛΙΟΝΤΑΡΙΟΥ

(‘Από τους «Μύθους» του TRILUSSA)

‘Ο Λέοντας, πούναι βασιλιάς του ρουμανιού, είπε μιιά μέρα, απορώντας, στη γυναίκα του :

— Μπρέ, σ’ που τόσο κόβεσαι για την τιμή, άφισες να μπει μιιά γελιάδα στην Αδλή μας; Χμ! περίφημα τη φυλάς την τιμή, να μη βουκαθείς!...

— Τό ξέρω, δέ σου κάνω!... ‘Αποκρίνεται κείνη. Μ’α πίστεψέ με, δέ φταίω εγώ γι’ αυτό. ‘Η γελιάδα, τό ξέρεις μαθές, είναι γυναίκα του ταύρου που τον έχεις στα μέσα και στα όξω για τις δουλιές σου. ‘Αχ, ν’άξερεις τί κακό μου κάνουν αυτά τα ζά. . Ν’άξερεις!...

— Δίκιο έχεις! Δίκιο έχεις!... Φτάνει... της απαντάει ο Λέοντας. Και την ίδια μέρα έβγαλε διάτα, ποτές πιά να μην μπούνε στην Αδλή του ζά με κέρυτα.

Κ’ έτσι, για ν’αναι σίγουρος για της Αδλής του την τιμή, κατάντησε στα ύστερα από βασιλιάς του ρουμανιού, βασιλιάς της έρημος.

Παράφραση Κ. ΤΡΙΚ.....

ΟΜΙΛΙΕΣ — ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ

Τήν προπερασμένη Κυριακή ταπομεσήμερο (23 του Μάρτη), έγινε στο «Σοσιαλιστικό Κέντρο» ή διάλεξι του Δ. Π. Ταγκοπούλου. Με απλά και ζυγισμένα λόγια μίλησε στους εργάτες, για τη μοίρα της γυναίκας αγνάτια στην κοινωνία και στο νόμο, και δηγήθηκε τον τρόπο που εμπνεύστηκε κ’ έγραψε τό γνωστό δράμα του : «Στην ‘Οξώπορτα». Στο έργο τουτο ξετυλίγεται σέ άδρες και ζωντανές σκηνές ή σπαραχτική αγωνία μιās κόρης άπατημένης κ’ εγκαταλειμένης από τον άνθρωπο που αγάπησε, γιατί έτσι τό θέλησαν οι κοινωνικές σύχρονες συνθήκες και ή ανάγκη του παρ’α, που κυβερνά τα πάντα.

‘Όστερα από τό διάβασμα της «‘Οξώπορτας» που κατισυγκίνησε τους εργάτες, έγινε μιιά διαλογική συζήνησι μ’ αυτούς, που έφερε στη μέση ζητήματα και άπορίες για τό σπουδαίο τουτο θέμα, και που εξηγήθηκε φωτισμένα από τους συζητητές. Δόθηκε έτσι άφορμή να δειχτή πως τό πνέμα του έργατή με τη μόρφωση που παίρνει, αποχτώντας τη συνείδηση της τάξης του, μπορεί να κρίνη τα κοινωνικά φαινόμενα πολύ σοφώτερα από τους λογής γραμματισμένους, που γυρίζουνε τυφλά κι ανέννοιστα στα λιμνιασμένα νερά της παράδοσης.

P Γκ.

Τήν περασμένη Κυριακή (30 του Γενάρη) στο ‘Εκπαιδευτήριο του κ. ‘Ηλ. Κωσταντινίδη έγινε μιιά άληθινά πρωτότυπη και συγκινητική σκηνή.

Ξεσκεπάστηκε ή πλάκα που τό σκολειό — ένα τέλειο English School — είχε σιάξει για τους δασκάλους του Χ Μέλλιο και Κώστα Γούναρη που σκοτώθηκαν στον τελευταίο πόλεμο.

‘Η Κα Ειρήνη Δημητρακοπούλου έτραγουδισε τό επιμνημόσυνο — γιατί άληθινά τραγουδι είτανε ή όμιλία της με τους πανώριους μυστικούς τόνους και τις γερές χρωματιστές — για τους σκοτωμένους. Οι λίγαι αίσταντικοι που ήσαν εκεί θακρύσανε σαν ξανακούσανε τα «Νανουρίσματα» του παλιού μας φίλου Γούναρη και θαρρούσανε πολλές φορές πως βλέπανε τον ίδιο τον ποιητή γυρμένο πάνου από μιιά κούνια να νανουρίζη τό παιδάκι του.

Κ’ έτσι με τα όλοζώντανα λόγια της κ. Δημητρακοπούλου οι μαθητές μάθανε πως ό σοβαρός δόσκαλός τους έγραφε τρυφερά τραγουδάκια για παιδιά.

ΠΑΝ. ΤΑΓΚ

‘Η συναυλία των μαθητριών του ‘Ωδείου Λότ-

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΑΤΟ

Ίδιοκτήτης: Δ. Π. ΤΑΪΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΔΡΟΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, αρ. 4, ΑΘΗΝΑ

Συνδρομή χρονιάτικη: Για την Ελλάδα και την Κρήτη δρ. 10. Για το εξωτερικό φρ. χρ. 12,50.—Για τις επαρχίες δεχόμαστε και τρίμηνες συνδρομές (1 δρ την τριμηνία).—Κανένας δε γράφεται συνδρομητής α δεν προπληρώσει τη συνδρομή του.

20 λεπτά το φύλλο.—Τα περασμένα φύλλα πουλιούνται στο γραφείο μας διπλή τιμή.

Βρίσκεται στην Αθήνα σ' όλα τα κιόσκια, και στις έπαρχίες στα πραχτορεία των Εφημερίδων.

τνερ ποῦγινε τὴν περασμένη Κυριακὴ τὸ πρωὶ εἴ-
τανε πάλι, καθὼς πάντα, μιὰ μουσικὴ ἀπόλαυση καὶ
μιὰ ξεχωριστὴ ἐπιτυχία. Τὸ μοναδικὸ μουσικὸ σκε-
λεῖό μας ἀπόδειξε μὲ τὴν τελευταία μαθητικὴ συναυ-
λία του ἀκόμα μιὰ φορὰ πὼς ἐργάζεται δίχως ρε-
κλάμες καὶ δίχως θόρυβο δημοσιογραφικὸ, δυστυχῶς
θμως καὶ δίχως κληροδοτήματα, ἀπὸ ἑλ' οἱ παρκα-
λῆδες τραβιῶνται ἀπὸ τὴν τεχνητὴ ρεκλάμα, ὥπως
οἱ σταρῆθρες ἀπὸ τὸν κατ'ἐξοχὴν, καὶ φορτώνουν μὲ
δωρεὰς κάπιο κατὰστημα τῆς ὁδοῦ Πειραιῶς ποῦ στε-
γάζει τὴ μουσικὴ μεγαλοφυΐα τοῦ κ. Νάζου.

ΓΡΑΙΚΟΣ

Παραγραφία

ΕΝΑ κοσμοϊστορικὸ γεγονός καὶ αὐτό. Ὁ Βενιζέλος
φιλιώθηκε μὲ τὸν Κουλουμβάκη. Μᾶς τὸ ἀνάγγειλε μὲ
τούμπανα ἡ «Πατρίς» τὴν περασμένη βδομάδα, καὶ ἡ
συμφιλίωση αὐτὴ, λέει, εἶναι ἔργο τοῦ Γρανίτσα.

Ἄχ, ἔργο τοῦ Γρανίτσα θάνατι καὶ ἡ ἀναγγελία τῆς
συμφιλίωσης, γιατί κάτω ἀπὸ τὴς ἀθωότες γραμμὲς τῆς
ξεχωρίσαμε τὴ λεφτούσιμη εἰρῶν'α καὶ τὸ ἰδιόρρυθμο
χιοῦμορ τοῦ ρουμेलιώτη φίλου μας. Δὲς καὶ κανένα μῦθο
του, ἀπὸ κείνου τοῦ σπαρταριστοῦ, μᾶς δηγότανε,

«ΕΚΕΙ ποῦ ἀνθίζουν οἱ δάφνες» δὲν ἔχουνε θέσι ἐκεῖ-
νοι ποῦ ἀρνηθήκανε τὴν Πατρίδα ὅσο εἴτανε «ντροπια-
σμένη καὶ δυστυχισμένη» καὶ τὴν ἀγκαλιάσανε τώρα ποῦ
δοξάστηκε.

Ἡ κ. Π. Σ. Δέλτα, σ' ἓνα δῆγημά της ποῦ δημοσιεύ-
τηκε σὲ δυὸ φύλλα τῆς «Ἑστίας» (27 καὶ 28 τοῦ Μάρτη)
ζυνογράφησε ὁλοζώντανα, μὰ καὶ σημάδεψε βαθιά μὲ πυρω-
σμένο σίδερο, τοὺς τέτοιους πατριώτες.

Λοχατάρει καὶ ὁ Λουκάς, ποῦ «ἀπὸ τσοπάνης ἔγινε
Κροῖσος» στὴν ξενιτιά, νὰ μπεῖ στὸ δρόδροσο «περιβόλι,
νὰ ξαπλωθεῖ στὸ θυμάρη, ἀνάμεσα στὶς δάφνες, νὰ λούσῃ
τὰ πὰ δάρια του στὸ ρυάκι ποῦ γυαλοκοποῦσε ἀσημένιο»,
μὰ οἱ ἴηρες ποῦ ἀναπαύονταν σ' αὐτὸ τὸ ὄριο περιβόλι
τὸν ἀποδιώχνανε

«— Τὰ πλούτη δὲν ἀξίζουν τίποτα ἐδῶ! τοῦ λένε.

«— Ἐχτισα νοσοκομεῖο γιὰ τοὺς φτωχοὺς, καὶ σχο-
λεῖο γιὰ τὰ τυφλά..

«— Τὰ ἔχτισες στὴν ξενιτιά, καὶ μάζεψες δάφνες καὶ
τιμές ξένες. Τὴν πατρίδα σου ὅμως, φτωχιά καὶ ρημαγ-
μένη, τὴν ἀσπρηθήκες στὴ δυστυχία, καὶ μακάριες τὸ
γιό σου ποῦ γεννήθηκε στὰ ξένα χῶματα! Καὶ δὲν παθαί-
νουν γιὰ κείνην, καὶ λέγουν σὺν ξένος, καὶ ντρέπονται
γιὰ τὴ γενιά σου.

«— Μὴ μοῦ κακίωνεις, Σουλῶνι ἀντρεωμένο! Μὰ τὸ
Μεσολόγγι σου ξεχάστηκε μπρὸς στὴ ντροπὴ τῆς Λάρισ-
σας! Δὲν ξέρεις ἐσὺ τί περιφρόνησι μᾶς κάναε τότε οἱ
ξένοι! Δὲς ὅμως τώρα τὸ γιό μου! Στὴν Κρέσνα βρίσκεται
μὲ τὸ Βασιλιά...

«— Στὴν Κρέσνα; τώρα; Τί πῆγε πιά νὰ κάνῃ; ρώ-
τησε ἓνας παπῆς. Τὸ ρᾶσο του τὸ μαῦρο εἶχε στολίδι ἀ-
μέτρητα ἀπὸ αἵματα στὰ στήθια καὶ γύρω στὸ λαιμό του
ἓνα κόκκινο, βαθὺ χαράκι μαρτυροῦσε τὸ πέρασμα τοῦ
σπαθιοῦ τοῦ Τούρκου.

«— Πῆγε νὰ δουλέψῃ τὴν πατρίδα, νὰ τῆς δείξῃ τὴν
ἀγάτη του, παλληκαρὰ παπᾶ μου!

«— Τὴν ἀγάτησε εὐτυχισμένη, ἀφοῦ τὴ δόξασαν ἄλ-
λοι, εἴτε ὁ γέρος μὲ τὴν περικεφαλαία, ἀφοῦ ἄλλοι σή-
κωσαν τὶς δάφνες της, ποῦ εἶχαν πέσει μὲς» στὴ λάσπη.
Τέτοιες ἀγάτες δὲν τις θέλει ἡ πατρίδα. Τράβα παρακά-
τω δὲ μ' ἀρέσεις! ἡ ρετιγκότα σου μυρίζει ξενιτιά.

«— Μὴ μὲ ἀποδιώχνεις, γέρο καπετάνο, δούλεψα τίμια
καὶ γερά.

«— Ἐλεῖ ἄλλα περιβόλια γιὰ ψυχὲς μικροδουλεῦτρες.
Ἐδῶ ἔρχονται μόνο οἱ πατριώτες.

«— Θὰ δώρῃ ὁ γιός μου σχολεῖα καὶ νοσοκομεῖα ὅσα
θέτε στὴν πατρίδα!

«— Τότε σὲ εἶχε ἀνάγκη ἡ πατρίδα, σὺν εἴταν ντροπια-
σμένη καὶ δυστυχισμένη, καὶ σὺν εἴταν ἔρημο, ξερό καὶ ἄ-
χυρὸ τὸ περιβόλι μας. Τώρα τί νὰ τὰ κάνῃ τὰ δῶρά σου;
Δὲς δάφνες ποῦ μᾶς φέρνουν τὰ παιδιά μας! Δὲς! Δάσος
ὁλόκληρο μᾶς ἔρχεται!

Τὸ δῆγημα αὐτὸ τῆς κ. Δέλτα δὲ θάκανε ἄσκημα ὁ
Ἑκταίδ. Ὁμιλοῦν γὰν τὸ ἐκδώσει στὴ σειρὰ τῆς βιβλιο-
θήκης του γιὰ νὰ μπεῖ σὲ ὅλα τὰ ρωμαϊκά σπῆτια.

ΣΕ ΜΙΑ ἀπὸ τὶς τελευταῖες συνεδριάσεις τῆς Βουλῆς ὁ
βουλευτὴς κ. Καφαντάρης ἔπλεξε τὸν πανηγυρικὸ τοῦ γνω-
στοῦ λογίου νέου καὶ ἀπόστρατου δικαστῆ κ. Γ.μ. Ἀμπε-
λά. Ὑστερ' ἀπὸ μιὰ δυὸ μέρες ἓνα ἐπίσημο «ἀνακονω-
θέν» τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης τὸν ἔβγαλε καὶ ψεύ-
τη τὸν περίφημο κύριο.

Κι ὅμως μεθαύριο θὰ δικαστοῦν σι' Ἀνάπλι οἱ καταγ-

γελμένοι από την αφεντιά του για τ' αθεϊστικά του Βόλου και καθόλου παράδειο να βοηθούνε δώδεκα αγαθοί νοικοκυραίοι που να πιστέψουν τις αρλουμπες ενός Άμπελα και να πάρουνε τους άδωγλους στο λαιμό τους.

ΕΚΑΜΕ κ' ένα καλό ο μακαρίτης ο Καραπάνος και με κάπιο, τσιφούτικο κι αυτό, ποσό που άφισε θα μαθαίνουν οι Άρσακιάδες και μαγερική, κοντά στον Όμηρο και στους ρητορικούς λόγους του Μιστριώτη.

Πολι στολλότη και τόσο, αφού μπορούσε αξιόλογα αντί μαγερική να δημιουργήσει κι αυτό κανένα καινούριο Σεβαστοπούλειο διαγωνισμό.

Όσο για τις Έθνικές δωρεές, έχουν άδικο να φωνάζουν έναντίο του. Έμει; κάποτε είδαμε στο δεφτέρι του Ματσούκα γραμμένο με το χέρι του τ'ονόμα του και πλάι ολόγραφα είκοσιτέντε δραχμές για το αντίτορπιλλικό «Νέα Γενεά».

Τόσα μπορούσε ο άνθρωπος να δώσει και τόσα έδωσε. Τι θέλατε; Νάφισει στους πέντε δρόμους τα όρφανά του;

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

ΗΛΙΟΣ ΤΑ ΜΕΣΑΝΥΧΤΑ

Κάτω από μια κληματαριά στην Έλασσώνα ή Σοφία μαδάει τη χήνα πούπιασε ο σύντροφός μου Πίπης στο ποτάμι. Δεν είχε βουλώσει τα δεκαπέντε χρόνια, το μάγουλό της, αν το κεντούσε κανένας ανάλαφρα με μια βελόνα, θα ξεπετούσε αίμα. τα μάτια της μ' έδωσαν σε πειρασμούς, τα χείλια κόκκινα σαν τριαντάφυλλο με τη δροσιά του, τα λόγια της σκιάδους μ' έκρατούσαν.

Οι φαντάροι μυρίστηκαν το θησαυρό μας, τρέχουν σαν κοράκια στην αύλη να πάρουν νερό απ' το πηγάδι, να κλέψουν μια ματιά, φεύγουν λαβωμένοι, πεινασμένοι, χύνουν το νερό και ξαναγυρίζουν.

Η μικρούλα τη δουλειά της. Άκατάδεκτη σ' έλους, καταδεχτικά σε λόγια και ματιές στον Πίπη.

Στο μικρό εκείνο κεφαλάκι είναι μαζεμένος κόσμος ολάκαυρος. Ιστορίες για την Άμερική που πήγε πρην ένα μήνα, σχέδια και όνειρα ξεβγαίνουν από το στοματάκι της σαν τα πούπουλα της χήνας.

Η πόλη άπηχούσε από τραγούδια και πυροβολισμούς. Ο Χότζας στο τζαμί ξακολουθεί τον άγώνα του. Τι κι αν η σημαία μας στήθηκε στο μοναστήρι, κι αν ο στρατός του Προφήτη έφυγε; Αυτός είναι και και ντουφεκιάει το λεφοδοι των γκισούρ.

Δεν τον θαυμάσανε μονάχα τα παλληκάρια που γνώρισαν το θάνατο, κουβέντιασαν μαζί του, λογοφέραν και τον ένιχσαν. λόγια πονετικά μ' έλεε και η μικρούλα.

— Όταν τον έβλεπα στο μιναρέ — μ' έλεε — με τρώμαζε. Τώρα τον θαυμάζω.

Ο ένθουσιασμός μας για την μικρή που έχει τέτοια ελεύθερη αντίληψη διπλασιάζεται. Χωρίς άλλο έχουμ' ένα θησαυρό κ' ένα δαίμονα κοντά μας.

Η σάλπιγγα μ' έειδοποίησε από πολλή ώρα να πάμε στο προσκλητήριο. Δεν είν' έδω στρατώνας, που μπορεί κανένας να το σκάσει και να γλυτώσει με μια βάρβαρη επίπληξη του ανωτέρου. Ο πόλεμος έχει διαφορετικούς κανονισμούς και τιμωρίες.

Όταν τέλειωσε το προσκλητήριο, ξαναγυρίσαμε στη Σοφία. Είχε πιά νυχτώσει. Ένα αδύνατο φως λυχναριού πηγαινοερχότανε στην αύλη, διαμαντούσε στο πηγάδι, στη φωτιά, έφτανε στο βαγόνι που εΐταν στη διπλανή χαμοκέλλα. Από το βαγόνι έπιανε τον πιπεράτο μουστο.

Για μια στιγμή έχασα τον Πίπη. Το φως του λυχναριού πέρα στη χαμοκέλλα έσβυσε και άκουσα το σύντρόφό μου να λέει: — Είσαι ήλιος τα μεσάνυχτα.

Τραβώ την ξιφολόγχη και τρέχω προς το μέρος που κρυβότανε ο ήλιος. Η καρδιά μου χτυπούσε, το λογικό είχε σαλέψει, ο φίλος μου έπαιρνε ό,τι έγω λαχταρούσα όλη την ημέρα:

Τα φιλιά της.

Τι κι αν αυτή δε γύρισε να με κοιτάξει. Μου φανέρωσε τον κόσμο που χωρίστηκα, διψασμένος θέλησα να δροσίω την καρδιά μου, μ' ένα λόγο γλυκό. Μ' έ κλέφτης του βουνού γέννηκε και κλέφτης της αγάπης. Σε μια στιγμή ξεχάστηκε ο σύντροφός: αυτόν που πήγαμε χεροπιαστά στο θάνατο, τον έχω πάνου από τη μύτη της λόγχης μου.

— Θα πλέξουμε στο αίμα: — μου λέει ο σύντροφος χωρίς ταραχή.

— Η στην αγάπη, — φωνάζω με τρεμούλα.

— Στην αγάπη, απαντάει εκείνος και πέφτει στο λαιμό μου.

Η μικρούλα είχε χαθεί. Ο ούρανός, μαυρισμένος από την ημέρα, ξέσπασε σε δυνατή βροχή. Άγκυλισμένοι φτάσαμε στον καταυλισμό. Τη βροχή δυνάμωσαν τα δάκρυά μας, το χέρι που σήκωσε τη λόγχη, έτρεμε ακόμα.

Είχε καλά φέξει: όταν το σύνταγμα ξεκίνησε για τη Σιδερόπορτα. Η βροχή είχε πάψει. Τα πόδια μας βούλιαζαν με 'στο όγρο χωράφι και πλημμύριζαν από νερό με 'στα πολλά αυλάκια.

Ο Χότζας μ' έχαιρετάει με μερικούς πυροβολισμούς. Μια σφαίρα βρίσκει στην καιλιά το άλογο του λοχαγού μας Κώστω Μπαρτζώκα και το ρίχνει

κάτου. Θυμώνει δ' λοχαγός, καὶ παρὰ τὴν διαταγὴν τοῦ Στρατηλάτη νὰ μὴν πειραχθεῖ τὸ τζαμί, ἀνοίγει φωτιά καὶ μὴ ἐνωμοτία κατὰ τοῦ Χότζα. Ἀπὸ τότε δὲν ξανακούστηκε πυροβολισμὸς του.

Τὸ ὑπερήφανο ἄλογο δέρνεται κάτω στὸ χῶμα, ἀφρίζει καὶ σὲ λίγο μένουν τὰ μάτια του ἀνοιχτά, ἀκίνητα. Κλαίει ὁ λοχαγὸς κι οὔλοι οἱ στρατιῶτες γιὰ τὸν ἀγαπημένο μας ντορή, ἡ γειτονιά μοιρολογεῖ τὰ δυὸ κορίτσια ποὺ πάνε ἀπὸ τοὺς ἀγῆνους πυροβολισμοὺς τοῦ σαρικοφόρου.

Τὸ σύνταγμα μας λυπημένο, πικραμένο, γιὰ τὸ κακοπιάσιμο τῆς ἡμέρας προχωρεῖ πρὸς τὴ γέφυρα.

Περναεὶ ἀπὸ κοντὰ μας ἓνας χωρικός μὲ μιὰ νεκρόκασσα παιδιοῦ ἢ κοριττοῦ, δεκαπέντε χρονῶνε, ντυμένη μὲ γαλανόασπρο παννί. Τραβάει γιὰ τὴ γειτονιά ποὺ πιάστηκαν οἱ δυὸ συντρόφοι, στὸ δρόμο ποὺ κάθεται ἡ γλυκεῖα μικρούλα.

Ὅταν περάσαμε τὴ γέφυρα καὶ τὰ ὑψώματα, ποὺ φέρνουν στὸν ἀνηφορικό δρόμο, ἡ καμπάνα τοῦ μοναστηριοῦ χτυποῦσε λυπητερὰ. Γύρισαν κἄμποσοι καὶ κοίταξαν. Τὴ στιγμὴ ἐκεῖνη εἶδαν τὸ τζαμί νὰ ζώνεται ἀπὸ τίς φλόγες καὶ νὰ σκεπάζεται ἀπ' τὸν καπνὸ.

Ὁ Πίπης ἐκστατικός καὶ πικραμένος, κοιτάζοντας πρὸς τὴν κληματαριὰ ποὺ σκέπαζε τὴν στέγη μὲ τὰ κίτρινασμένα της φύλλα, ἔλεγε:

— Ἦλιος τὰ μεσάνυχτα.....

M. ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

Ἐγκριθέντος ὑπὸ τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῶν Μετόχων τῆς 18)31 Μαρτίου 1914 τοῦ Γενικοῦ Ἱσολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1913, ὡς καὶ τῆς διανομῆς διὰ τὴν χρῆσιν ταύτην μερίσματος φρ. 5—κατὰ μετοχὴν ἀπληλαγμένου παντὸς φόρου, τὸ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ πληρωθέντος κατὰ τὸν παρελθόντα Αὐγουστον προσωρινοῦ μερίσματος φρ. 2.50 ἀπομένον ὑπόλοιπον ἐκ φρ. 2.50 κατὰ μετοχὴν εἶνε πληρωτέον ἀπὸ τῆς 21 3 Ἀπριλίου 1914, ἐπὶ προσαγωγῇ τῆς ὑπ' ἀριθ. 15 μερισματαποδείξεως:

Ἐν Ἀθήναις παρὰ τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι τῆς Τραπεζῆς.

Ἐν Θεσσαλονίκῃ, Σμύρνῃ, Ἀλεξανδρείᾳ, Καίρῳ, Μιτυλήνῃ, Σέρραις, Μοναστηρίῳ, Ζαγαζίκῃ, Μαγνησίᾳ, Περγάμῳ καὶ Σόμᾳ, παρὰ τοῖς Ὑποκαταστήμασι καὶ Πρωτοφίλοις αὐτῆς.

Ἐν Παρισίοις παρὰ τῷ «Comptoir National d'Escompte-de Paris».

Ἐν Βερολίῳ παρὰ τῇ Nationalbank fur Deutschland.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18)31 Μαρτίου 1914.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

(Ἡ Γενικὴ Διεύθυνσις)

ΑΣΜΑ ΑΣΜΑΤΩΝ

(Ἀπάντησις στὰ Ἀλεξανδρινὰ «ΓΡΑΜΜΑΤΑ».)

Ὡς τώρα μόνο θρησκευτικὰ περιοδικὰ μᾶς εἶχαν χτυπήσῃ τὴν ἐκδοσὴν τοῦ Ἀσματος. Μαντεύαμε πάντα τὰ κατηγορητήριά τους— ὥπως κ' εἶτανε— παλιά, ἀστήρικτα, μὲ δογματισμὸ καὶ ἀναθέματα. Σὺν ἔμαθα τελευταία πῶς τὰ «Γράμματα» τῆς Ἀλεξανδρείας γράφανε γιὰ τὸ Ἄσμα περίμενα κάτι νέο καὶ νέο ποὺ νὰ φέρῃ εἴτε κλόνισμα εἴτε δυνάμωμα στὴν ἀντίληψή μου γιὰ τὸ βιβλίον αὐτὸ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Γελᾶσθηκα ἔμως.

Καὶ πρὶν δυὸ χρόνια σὺν πρωτοδιάρκῃ τὴν ἐργασίᾳ μου αὐτὴν στὴ «Φοιτητικὴ Συντροφικὰ» καὶ κάποιος ἄλλος κύριος μὲ φιλήσυχο παρυσιαστικὸν μοῦ ζήτησε τὴ διεύθυνσή μου, μὲ νουθέτησε λίγο ἐκεῖ στὸ πόδι καὶ μοῦστεῖλε ὕστερα ἀπὸ δέκα μέρες μὴν ἀπάντησῃ σὲ κάμποσα κατεβατὰ γιὰ τὰς «βλασφημίας» ποὺ ξεστόμισα. Μοῦ ἀράδιζε τὴ γνώμη τῆς Συναγωγῆς καὶ τῆς Ἐκκλησίας— σὺν κ' ἑσᾶς καληώρα νάχουμε κ. Ἰῶαν Ἀγιάσκ, καὶ στὸ τέλος μοῦ εὐχότανε «ἐπιστροφὴν καὶ μετάνοιαν», τὸ μόνον ἀκριδῶς ποὺ λείπει ἀπὸ τὴ δική σας κριτικὴ. Τοῦ εἶταν γραφτὸ μὴν ἀπάντησῃ ποὺ δὲν τὸν ἀξίωσα τότες, νὰ τὴν μάθῃ τώρα ἐξ αἰτίας σας.

Ἀπὸ τίς δέκα σελίδες ποὺ σᾶς γ ρώνουν τὰ «Γράμματα» δὲ βγάζουμε τίποτα ἐχτὸς ἂν νομίζετε πῶς ἡ ψευτοκατάνυξις, ποὺ χύνουν τὰ παρόμοια κολυδοκηρύγματα μὲ τὴν «παράδοσιν», «Θεόπνευστον», «Ἀκρίμπας», «Κετουμπέμ», «Ταργούμ», «Ταλμούδ», μπορούσε νὰ συγκινήσῃ καὶ μᾶς ποὺ κ' ἂν δὲ φέρνουμε στὴ ράχη μας «τριάντα χρόνια θεολογικῆς γνώσεως» γιὰ τὴν δὲ μᾶς περισσεύουν, ἀπὸ μακρὰ ἔμως νοιώθουμε τὴν ἡλικίαν τῆς θεολογικῆς σας κριτικῆς. Αὐτὰ ποὺ λέτε ἄχει κάθε εἰσαγωγὴν στὸ Ἄσμα Ἀσμάτων κ' αὐτὸ τὸ ἀραροῦν καὶ τὸ σεμιγδάλι θρέφει μονάχα τοὺς μαθητὰς κάθε σεμινάριου καὶ Θεολογικῆς Σχολῆς.

Ἐγὼ ποὺ δὲ θέλησα στὸ βιβλίον μου νὰ κάνω καθαρὴ δασκάλικὴ ἐργασία, ἡ ὁποία ἐξ ἄλλου ἔχει γίνεῖ πρὶν ἀπὸ μένα, ἔδωκα σύντομα καὶ φαινὰ σὲ διάφορες φράσεις τοῦ προλόγου τὸ ἐξυγόμενον τῆς μελέτης μου καὶ τὴ δική μου σκέψιν στὸ ἂν ἔχῃ θέσῃ τὸ ἔργο σύμφωνα μὲ τὴν ἐκδοχὴν ποὺ τοῦ δίνω, κ' ἂν εἶναι δρᾶμα ὥπως τὸ θέλει ὁ Renan, θεωρώντας τὰ ἄλλα ζητήματα λυμένα ἀπὸ τὴν προηγούμενη πολυσύνθετην ἐργασίαν. Σέψ' ἔμως ποὺ ἀναλάβετε νὰ τὸ κρῖνετε καὶ νὰ τὸ χτυπήσετε μάλιστα, καὶ μαζί τὴν ἐργασίαν τῶρων ἄλλων στὰ ἄλλα ση-